

Chanukah Lifts Us Up and Moves Us Forward: מוסיף והולך

חודש כסלו, תשפ"ג

1) משלי – פרק טו, פסוק כד

אַרְחַ חַיִּים לְמַעַלָּה לְמַשְׁכִּיל, לְמַעַן סוּר מִשְׂאוֹל מָטָה.

2) פירוש הגר"א על משלי (שם)

האדם נקרא הולך, שצריך לילך תמיד מדרגא לדרגא, ואם לא יעלה למעלה – ירד מטה מטה, חס ושלום, כי אי אפשר שיעמוד בדרגא חדא. וזהו: "אַרְחַ חַיִּים לְמַעַלָּה לְמַשְׁכִּיל, לְמַעַן סוּר מִשְׂאוֹל מָטָה", כדי שלא יטה לרדת למטה שאולה, ומחמת הארץ חיים יסור משאול.

3) פרקי אבות – פרק א, משנה יג

הוא [=הלל] הָיָה אֹמֵר, נֶגְדַּ שְׂמָא, אָבְדַּ שְׂמָה. וְדָלָא מוֹסִיף, יִסֵּף. וְדָלָא יְלִיף, קִטְלָא חִיב. וְדָאֵשְׁתִּימֵשׁ בְּתַגָּא, חֵלְף.

4) רבינו יונה (שם)

ודלא מוסיף יסף. מי שהוא חכם ואינו רוצה להוסיף חכמה על חכמתו ויאמר בלבו "כבר למדתי כל התורה כלה וראיתי דרכיה ונתיבותיה מה לי ולצרה הזאת לטרוח בהבל ימי ומה אתבונן בה ולא הבינותי?". יהי רצון שזה האיש ימות ויאסף אל עמו ולמה יחיה עוד אחר שכבר קם מללמוד.

5) מסכת מנחות דף צט:

שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל, כגון אני שלמדתי כל התורה כולה מהו ללמוד חכמת יונת? קרא עליו המקרא הזה "לא ימוש ספר התורה הזו מפיד והגית בו יומם ולילה" (יהושע א, ח) - צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונת.

6) מסכת שבת דף כא:

תנו רבנן: מצות חנוכה, גר איש וביתו. והמהדרין, גר לכול אָחַד וְאָחַד. והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה, מכאן ואילך פוחת והולך. ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך.

7) ב"ח - אורח חיים, סימן תרע

בחנוכה עיקר הגזירה היתה על שהתראשו בעבודה ועל כן היתה הגזירה לבטל מהם העבודה...

8) מסכת שבת דף כא:

מאי חנוכה? דתנו רבנן: בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון. שפשינכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל. וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פד אחד של שמן

שְׁהִיָּה מוֹנַח בְּחוֹתְמוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל, וְלֹא הִיָּה בּוֹ אֶלָּא לְהַדְלִיק יוֹם אֶחָד. נַעֲשֶׂה בּוֹ נִס וְהַדְלִיקוּ מִמֶּנּוּ שְׁמוֹנֶה יָמִים. לְשָׁנָה אַחֲרֵת קָבְעוּם וְעֲשָׂאוּם יָמִים טוֹבִים בְּהִלָּל וְהוֹדָאָה.

9) ויקרא (פרשת צו) – פרק ו, פסוק יג

זֶה קָרְבַּן אֱהָרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר־יִקְרִיבוּ לַד' בַּיּוֹם הַמָּשָׁח אֹתוֹ עֲשִׂירֵת הָאֶפֶה סֹלֶת מִנְחָה תִּמְיֵד מִחֲצִיתָהּ בַּבֶּקֶר וּמִחֲצִיתָהּ בָּעֶרֶב.

10) רש"י (שם)

זֶה קָרְבַּן אֱהָרֹן וּבָנָיו. אֵף הַהֲדִיּוֹטוֹת מִקְרִיבֵינָה עֲשִׂירֵת הָאֶפֶה בַּיּוֹם שֶׁהוּא מִתְחַנְּקִין לְעִבּוּדָהּ, אֲבָל כֹּהֵן גָּדוֹל בְּכָל יוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר מִנְחָה תִּמְיֵד וְגו' וְהִפְהוּן הַמְּשִׁיחַ תַּחֲתָיו מִבָּנָיו וְגו' חָק עוֹלָם.

11) שפת אמת - פרשת צו, שנת תרמ"ז – תרמ"ח

במנחת חביתין שנקראת מנחת חינוך וכהן גדול מקריב בכל יום. ונראה כי הכ"ג מתחדש בכל יום ומתעלה מיום ליום לכן מביא בכל יום המנחה.

12) מאמרי קודש – פרשת צו, שנת תשס"ו (האדמו"ר מטאלנא שליט"א)

וכך השיב הגה"ק מגאסטנין זיע"א [ר' יחיאל מאיר (1816-1888)] מבחירי תלמידי השרף מקאצק זיע"א, על הלשון "כהן הדיוט", שלכאורה הוא לשון של זלזול, והיה עדיף לקרותו כהן פשוט או כהן סתם, ולמה קורין אותו בשם כהן הדיוט? ואמר שכהן שיש ביכולתו להוסיף ולהתעלות בעבודתו עד אשר יגיע למעלת כהן גדול, והוא נח ושוקט על שמריו ואינו מוסיף לעלות ולהתעלות, הרי שהשם כהן הדיוט אכן הולמו להפליא, שאין לך הדיוט גדול מזה שאין שם אל לבו להוסיף ולהגביר חיילים בעבודתו יתברך.

13) דברים (ואתחנן) – פרק ו, פסוקים ה-ו

וְאֶהְבֶּתְךָ אֶת ד' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לִבְבְּךָ.

14) רש"י (שם)

אשר אנכי מצוך היום. לא יהיו בעיניך כדיוטגמא ישנה שאין אדם סופנה, אלא כחדשה שהכל רצין לקראתה...

15) פרי צדיק - פרשת משפטים, אות ג (ר' צדוק הכהן מלובלין זי"ע)

וזה ענין זכירת מעמד הר סיני שאנו מצווים לזכור בכל יום, המכוון על קבלת עול מלכות שמים מחדש מצדנו, כמו שאמרנו אז "כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע" שיתחדש בלבנו השמיעה והקבלה בכל יום מחדש. ועל זה הוא מצות קריאת שמע בכל יום בבוקר השכם שמע ישראל וגו' כדי לקבל עלינו עול מלכות שמים על ידי שמיעה הזו בכל יום מחדש. וכענין ששמעתי בשם הרב הקדוש הרבי מלובלין זצוק"ל שאמר בכל יום בבוקר הנני מקבל עלי מעתה להיות טוב באמת.